

Novembre de 2024

Nota informativa sobre les Lleis bàsiques 4/2024 i 5/2024, de 8 de novembre, d'agents forestals i mediambientals i de bombers forestals i les seves afectacions per les entitats locals

S'han publicat al BOE, el dia 9 de novembre de 2024 les [lleis bàsiques 4/2024, de 8 de novembre, d'agents forestals i mediambientals i 5/2024, de 8 de novembre, de bombers forestals](#) (BOE núm. 271, de 9.11.2024).

1. La Llei bàsica 4/2024, de 8 de novembre, d'agents forestals i mediambientals i la modificació del Text refós de les Disposicions legals vigents en matèria de Règim Local aprovat pel Reial Decret Legislatiu 781/1986, de 18 d'abril (d'ara endavant, TRRL).

Amb caràcter introductor, el **Preàmbul** de la nova Llei bàsica fa referència a l'actual model de distribució de competències en la matèria i a l'objecte de la Llei al establir que «amb l'aprovació de la Constitució Espanyola les Comunitats Autònomes van assumir competències en l'ordenació del territori, els forests, la gestió del medi ambient, les aigües, la pesca, aquicultura i caça, entre d'altres. (...) No obstant això, existeixen diferents cossos, escales, especialitats, així com agrupacions de funcionaris en l'estructura territorial. Això es reflecteix en què existeixen agents forestals i mediambientals dependents d'Administracions locals (...) i altres categories, cossos i agrupacions creats per les Comunitats Autònomes. Es per això que l'objecte d'aquesta llei és **l'establiment d'un règim jurídic per als agents forestals i mediambientals independentment de l'administració a la qual es trobin adscrits**».

D'altra banda, malgrat que la llei en el seu conjunt es dicta a l'empara del previst als **títols competencials de l'art. 149.1.17ª, 18ª i 23ª de la CE**, la **disposició final primera per la qual es modifica el TRRL es dicta exclusivament a l'empara de l'article 149.1.18ª CE**, que atribueix a l'Estat la competència en matèria de **bases del règim jurídic de les AAPP i del règim estatutari dels seus funcionaris (disp. final 3ª)**.

En aquest sentit, el Preàmbul de la llei estableix que «el Tribunal Constitucional en les seves respectives sentències SSTC 103/2013 (F.J. 4ª) i 143/2013 (F.J. 3ª), reiterant la doctrina constitucional anterior, declara que el règim local s'empara en l'article 149.1.18ª de la CE, en virtut del qual correspon a l'Estat la definició de «les bases del règim jurídic de les Administracions Públiques» i tenen la finalitat de (1) fixar els principis o bases relatius als aspectes institucionals (organitzatius i funcionals) i a les competències dels ens locals; (2) d'una banda, concretar «l'autonomia local constitucionalment garantida per a establir el marc definitori de l'autogovern dels ens locals» i, per una altra, establir «els restants aspectes del règim jurídic bàsic de tots els ens locals que són, en definitiva, administracions públiques». (STC 161/2013, F.J. 3ª)».

A efectes del que aquí interessa, la **disposició final primera de la llei bàsica 4/2024, de 8 de novembre, modifica el [Text Refós de les disposicions legals vigents en matèria de Règim Local aprovat pel Reial Decret Legislatiu 781/1986, de 18 d'abril](#)** per, en primer lloc, **afegir un nou paràgraf e) a l'article 172.2 del TRRL**, amb la següent redacció:

«1. *Pertanyeran a la Subescala de Serveis Especials, els funcionaris que desenvolupin tasques que requereixin una aptitud específica, i per a l'exercici de la qual no s'exigeixi, amb caràcter general, la possessió de títols acadèmics o professionals determinats.*

2. *Es comprendran en aquesta Subescala, i sense perjudici de les peculiaritats de cada Corporació, les següents classes: (...) e) **Agents forestals i mediambientals**».*

En segon lloc, s'afegeix un nou article **175 bis** al TRRL, amb el següent contingut:

«**Article 175 bis.**

S'integraran en la classe d'agents forestals i mediambientals les persones funcionàries que tinguin assignades funcions de vigilància, policia i custòdia de béns mediambientals i forestals. L'accés a la mateixa requerirà disposar de la titulació exigida, en funció del subgrup de classificació dels previstos en el text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, en el qual s'inclouï la categoria corresponent».

A banda d'aquest precepte i, com ja hem dit, la Llei bàsica esmentada té per objecte establir un règim jurídic bàsic de les persones funcionàries que tinguin la condició d'agents forestals i mediambientals (**article 1.1**) i, a tal efecte, al llarg del seu articulat regula aspectes com les seves funcions (**art. 4**), les facultats que tenen els agents (**art. 5**), l'accés a l'ocupació pública dels agents forestals i mediambientals (**art. 12**) o, fins i tot, qüestions relatives a la uniformitat, acreditació i vehicles (**art. 8**). També, és important tenir en compte que, pel que fa al règim de la jubilació, regirà per al personal inclòs en aquesta llei l'aplicació de coeficients reductors en l'edat de jubilació i s'habilita a tal efecte al Govern perquè dicti en el termini màxim de 3 mesos un Reial Decret que reguli el règim específic sobre coeficients reductors de jubilació (**disposició addicional tercera**).

Per últim, la llei bàsica conté una clàusula de salvaguarda de les competències o el règim competencial existent a la Comunitat Foral de Navarra i el País Basc (**disposició addicional primera**).

A Catalunya, ens hem de remetre també a l'article **144** («**Medi ambient, espais naturals i meteorologia**») de l'**Estatut d'Autonomia de Catalunya de l'any 2006** (d'ara endavant, **EAC**) que atorga la competència compartida a la Generalitat en matèria de medi ambient (**art. 144.1 EAC**) i la competència exclusiva en matèria d'espais naturals (**art. 144.2 EAC**) i on l'**apartat 6 de l'esmentat precepte** estableix que «la Generalitat exerceix les seves competències per mitjà del **Cos d'Agents Rurals**, competents en la vigilància, el control, la protecció, la prevenció integral i la col·laboració en la gestió del medi ambient. Els membres d'aquest cos tenen la condició d'agents de l'autoritat i exerceixen funcions de policia administrativa especial i policia judicial, en els termes que estableix la llei». En aquest sentit, hem de tenir en compte la **Llei 17/2003, de 4 de juliol, del Cos d'Agents Rurals**.

2. La Llei bàsica 5/2024, de 8 de novembre, de bombers forestals.

En primer lloc, a diferència de la Llei 4/2024, de 8 de novembre, la **Llei bàsica 5/2024, de 8 de novembre**, de bombers forestals té una incidència menor pel que fa a les entitats locals.

Malgrat això, és important esmentar i transcriure la **disposició addicional vuitena** que fa referència a les **Agrupacions de Defensa Forestal (ADFs)**:

«El personal voluntari que participi en la prevenció i extinció d'incendis forestals, com els bombers voluntaris i les Agrupacions de Defensa Forestal, es regeixen pel que es disposa en els Estatuts d'Autonomia, per la Llei 17/2015, de 9 de juliol, del Sistema Nacional de Protecció Civil, per la Llei 43/2003, de 21 de novembre de muntanyes, per la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local i per les altres normes autonòmiques de desenvolupament».

La llei bàsica 5/2024, de 8 de novembre, es dicta a l'empara de les competències exclusives de l'Estat previstes a l'article 149.1.7ª, 17ª, 18ª i 23ª de la CE (**disposició final quarta**) i, en el termini d'un any a

partir de l'entrada en vigor d'aquesta norma, s'hi hauran d'adequar les normes estatals, autonòmiques i locals que no hi resultin concordants (**disposició final tercera**).

3. Entrada en vigor de les lleis bàsiques.

Les lleis bàsiques 4/2024 i 5/2024, de 8 de novembre, entraran en vigor l'endemà de la seva publicació al BOE, és a dir, el dia **10 de novembre de 2024**.

Enllaços.

- [Llei 4/2024, de 8 de novembre, bàsica d'agents forestals i mediambientals.](#)
- [Llei 5/2024, de 8 de novembre, bàsica de bombers forestals.](#)
- [Llei estatal 43/2003, de 21 de novembre, de forests.](#)
- [Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya.](#)

Serveis Jurídics de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM)

juridics@acm.cat

www.acm.cat/juridic

Carrer València, 231, 08007 Barcelona

Telèfon: 93 496 16 16